

ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

Дубова Л. І., Бублій Т. Д.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Нова особистісно-орієнтована концепція освіти передбачає формування особистості з власними цілями, змістом, технологіями. У сучасній вищій школі, як і раніше, преважує традиційний тип освіти з орієнтацією на знання. Компетентності позначаються як здатності особистості здійснювати складні види дій. На кафедрі терапевтичної стоматології сформувати компетентність у студентів дозволяє освоєння чотирьох типів досвіду – пізнавальної діяльності, здійснення відомих способів діяльності, творчої діяльності, здійснення емоційно-ціннісних відносин.

Ключові слова: навчання, компетентність, види діяльності, студенти.

У наш час країни – учасниці Болонського процесу координацію національних систем вищої освіти для підтримки академічної мобільності та спільних освітніх програм розглядають як один із найважливіших компонентів розвитку вищої освіти. Цей процес став важливим інструментом підвищення якості освітніх програм і досліджень, що підтверджується матеріалами всесвітньої конференції з питань вищої освіти ЮНЕСКО (2009) [4].

На зміну науці про цілеспрямований вплив науки на учня (традиційний тип освіти з орієнтацією на знання) прийшла нова, особистісно-орієнтована концепція освіти, яка передбачає формування особистості з власними цілями, змістом, технологіями [1; 2; 3].

Компетентності визначаються як здатності особистості здійснювати складні види дій. На кафедрі терапевтичної стоматології сформувати компетентності в студентів дозволяє освоєння чотирьох типів досвіду [2; 4]:

– досвід пізнавальної діяльності (знання, отримані з літератури, лекційний матеріал кафедри, відвідування тематичних курсів підвищення професійної майстерності, що проводяться на кафедрі та в інших навчальних центрах, використання інтернет-ресурсів);

– досвід здійснення відомих способів діяльності (вміння діяти за зразком – освоєння алгоритмів лікарських маніпуляцій, протоколів лікування);

– досвід творчої діяльності (вміння приймати ефективні рішення в проблемних ситуаціях – розв'язання ситуаційних завдань третього і четвертого рівнів, участь у клінічних розборах складних хворих, підготовка студентських наукових доповідей, участь у клінічних конференціях);

– досвід здійснення емоційно-ціннісних відносин (робота з різними пацієнтами, які вимагають до себе індивідуального підходу).

Компетентність охоплює не тільки знання, вміння і навички, тобто не тільки когнітивну й операційно-технічну складові, а й мотиваційну, етичну, соціальну та поведінкову [2].

Соціокультурно спрямованістю особистості, яка є однією зі складових компетентності студентів-стоматологів, ми називаємо їх уявлення про цінності, звичаї, традиції, норми поведінки, вміння зіставляти елементи культури інших країн зі своєю рідною. Досвід здійснення емоційно-ціннісних відносин (ціннісні орієнтації при роботі з різними пацієнтами, які вимагають до себе індивідуального підходу) [2].

Якість компетентності сучасного лікаря-стоматолога також залежить від ступеня розуміння відповідальності за власні дії, що акцентує увагу на особистісному розвитку майбутніх фахівців.

Педагогічна умова розвитку компетентності студентів – особистісна орієнтація навчання, формування відповідальності за свої дії, що є системотворчим компонентом компетентності сучасного лікаря. Процесуально-методичний компонент наповнений творчим змістом, який передбачає опору на педагогічну компетентність викладачів кафедри і включає: гнучке використання традиційних та інноваційних педагогічних технологій, творче застосування навчально-методичних ресурсів і сучасних аудіо-, відео- та комп'ютерних засобів навчання [2; 3].

Результативно-діагностичний компонент навчання на кафедрі терапевтичної стоматології включає визначення вихідного рівня знань студентів, сучасні особистісно-орієнтовані види контролю, аналіз підсумкових результатів навчання, які дають змогу визначити компетентність студента [2].

Таким чином, навчання у виші може стати особистісно орієнтованим, якщо зміняться відносини між викладачем і студентами. Педагогічна культура викладача вишу обов'язково має включати гуманітарні цілі педагогічної підтримки індивідуальності й особистості студента, спрямованої на розвиток ключових компетентностей.

Список використаної літератури

1. Вороненко Ю.В. Актуальні проблеми розвитку системи підготовки іноземних студентів у вищих медичних (фармацевтичному) навчальних закладах України / Ю.В. Вороненко, Ю.І. Фисун // Проблеми навчання іноземних студентів у медичних вищих навчальних закладах України: Всеукр.конф., 19-20 квіт. 2002 р., м. Тернопіль// Медична освіта. – 2002. – С. 14-16.
2. Гуревич П.С. Психология и педагогика / П.С. Гуревич. – М., 2004. – 352 с.
3. Некоторые аспекты повышения качества обучения иностранных студентов с учетом специфики ВУЗов медицинского профиля / И.Н. Дудник, В.И. Черный, Е.Ю. Рождественский [и др.] // Первая Всеукр. науч.-практ. конф. "Образовательный процесс: взгляд изнутри": сборн. науч. трудов. – Днепропетровск, 2005. – С.21-23.
4. The Bologna Process 2020 – The European Higher Education Area in the new decade, Communique of the Conference of European Ministers Responsible for Higher Education, Leuven and Louvain-la-Neuve, 28–29 April 2009.